

Matmerk
Postboks 487 Sentrum
0105 OSLO

Deres ref

Vår ref
14/910-43

Dato
26. februar 2021

Tilskudd til Stiftelsen Norsk Mat for budsjettåret 2021

Tilskudd til Stiftelsen Norsk Mat (tidligere Stiftelsen Matmerk) for budsjettåret 2021 er fastsatt til 63 millioner kroner, jf. Prop 1S (2020-2021) fra Landbruks- og matdepartementet og Stortingets budsjettvedtak.

Overordnede mål for tilskuddet til Stiftelsen Norsk Mat

Stiftelsen Norsk Mat skal bidra til å styrke konkurranseevnen til norsk matproduksjon og skape preferanser for norsk mat. Norsk Mat skal bruke tilskuddet til å jobbe aktivt for å løfte frem kvaliteten i norskprodusert mat, og til å profilere norsk lokalmat, norske matspesialiteter og mat der det brukes norske jordbruksråvarer.

1. Generelle føringer for tilskuddet for budsjettåret 2021

Det legges til grunn at midlene anvendes og forvaltes i tråd med føringene i Prop. 118 S (2019–2020) Jordbruksoppgjøret 2020 og Prop. 1 S (2020–2021) for budsjettåret 2021.

Tilskuddet skal benyttes til følgende formål:

- Forvaltning og videreutvikling av Kvalitetssystem i landbruket (KSL), herunder å ta i bruk ny digital plattform og videreutvikle og ta i bruk nytt digitalt verktøy
- Forvaltning og videreutvikling av merkeordningen Nyt Norge, samt forvaltning, videreutvikling og markedsføring av merkeordningene Beskyttede betegnelser og Spesialitet.
- Bidra til økt utvikling av norske matspesialiteter og til at merkeordningene Beskyttede betegnelser og Spesialitet forsterker sin posisjon som de sentrale merkeordningene på området

- Forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat
- Oppfølging av Inn på tunet, blant annet knyttet til godkjenningsordningen, nettsider og utvikling av veiledningsmateriale
- Videre utvikling av, rekruttering til, og oppslutning om lokalmatdatabasen
- Videreføring av tilbudet Markedstjenester for lokalmatprodusenter
- Måling av salgstall for lokalmat og -drikke i alle kanaler

I tillegg er det naturlig at Norsk Mat på sine områder bidrar i oppfølgingen av:

- Meld. St. 31 (2014–2015) - *Garden som ressurs – marknaden som mål*
- Meld. St. 11 (2016–2017) *Endring og utvikling – en fremtidsrettet jordbruksproduksjon*
- Meld. St. 32 (2016–2017) *Reindrift — Lang tradisjon – unike muligheter*
- Regjeringens reiselivsstrategi (2017) *Opplevingar for ein kvar smak*
- Nasjonal strategi for økologisk jordbruk (2018)
- Regjeringens strategi for Matnasjonen Norge (2021)
- Inn på tunet-løftet 2 (2020 -2022)
- Grøntutvalgets rapport (2020), «*Grøntsektoren mot 2035 – sammen for økt konkurransekraft, økt etterspørsel og mer norsk*».
- Nasjonal reiselivsstrategi (kommer i løpet av 2021)

I 2021 forventes Norsk Mat å bidra til oppfølgingen av strategi for Matnasjonen Norge, først og fremst i form av innsatsen for å fremme norsk mat og merkeordninger og profilering av mat i reiselivssammenheng.

Stiftelsen Norsk Mat skal, i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, rapportere årlig på resultater knyttet til de ulike områdene og prioriteringene i dette brevet.

2. Særskilte føringer for tilskuddet for budsjettåret 2021

Det vises til føringene som er nedfelt i Prop. 118 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2020–2021) og Stortingets behandling av disse. Med det som bakgrunn bes Norsk Mat prioritere følgende områder spesielt i 2021:

Kvalitetssystem i landbruket (KSL)

Norsk Mat vil i løpet av 2021 høste mer erfaring med den nye dataløsningen for KSL, samt gjennomføre det nasjonale opplæringsprogrammet for nye KSL. Norsk Mat skal fortsette arbeidet med å bidra til at KSL-standardene utvikles slik at de dekker relevant regelverk på området.

Revisjon er en viktig del av KSL-arbeidet, og et viktig grunnlag for at KSL skal være et troverdig kvalitetssystem. Gjennom samarbeidet med Mattilsynet, Arbeidstilsynet og Landbruksdirektoratet skal arbeidet med revisjoner fortsatt styrkes og effektiviseres. Norsk Mat skal øke antall revisjoner i KSL til minimum 6250 revisjoner i 2021. Dette med bakgrunn i økte behov for revisjon innenfor risikobaserte produksjoner og i tilknytning til etablerte

dyrevelferdsprogram. Det skal også gjennomføres bedriftsrevisjoner for Nyt Norge, Spesialitet, bedrifter i lokalmat-databasen og frukt- og grøntpakkerier.

Nyt Norge

Forvaltning og videreutvikling av merkeordningen Nyt Norge skal fortsatt være en prioritert oppgave for Norsk Mat. Ordningen har som formål å bidra til økt verdiskaping for aktørene i matsektoren, samtidig som den skal gi forbrukerne enkel og troverdig informasjon om produktenes opprinnelse. Rekruttering av nye merkebrukere til ordningen og markedsføring og formidling av Nyt Norge vil være sentrale oppgaver.

Gjeldende finansieringsplan for Nyt Norge gjelder for perioden 2018 – 2021. Den er basert på en modell der Omsetningsrådet, dagligvarehandelen og merkevarebrukerne bidrar i tillegg til midlene som bevilges over jordbruksavtalen. Modellen legger til grunn en total årlig ramme for ordningen på 15 mill. kroner fra 2018 – 2021, der 3 mill. kroner skal finansieres over jordbruksavtalen. Midlene til Nyt Norge over jordbruksavtalen skal gå til drift av merkeordningen, og ikke til generisk markedsføring. Departementet understreker at Norsk Mat fortsatt må sørge for at produkter omfattet av EØS-avtalen ikke omfattes av tiltak som er finansiert med offentlige midler, det vil si midler over jordbruksavtalen og tildeling fra Omsetningsrådet.

Spesialitet og Beskyttede betegnelser, herunder markedsføring og informasjon

Merkeordningen Beskyttede betegnelser er regulert i forskrift av 5. juli 2002 nr. 698 om beskyttede betegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler, fisk og fiskevarer. Norsk Mats myndighet knyttet til forskriften følger av delegasjon fra Mattilsynet, og det er også Mattilsynet som fører tilsyn med ordningen med Beskyttede betegnelser. Hovedformålet med ordningen er å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i norsk matproduksjon gjennom juridisk beskyttelse og synliggjøring av produkters historie, geografiske opprinnelse og stimulering til produsentsamarbeid. Departementet understreker at Norsk Mat har en forpliktelse til både å gjøre merkeordningen kjent blant forbrukere, og å arbeide for fortsatt rekruttering av nye merkebrukere. Vi vil også vise til strategien for Matnasjonen Norge hvor det legges opp til bedre utnytting av merkeordningene på matområdet for å bygge mat- og reiselivsregionene.

Merkeordningen Spesialitet skal fremme unike smaksopplevelser. Produktene blir vurdert av en uavhengig fagjury på grunnlag av råvarer og produksjonsprosess, samt egenskaper som modenhet, ferskhetsgrad og smak. Midlene til både Beskyttede betegnelser og Spesialitet skal gå til synliggjøring og markedsføring av begge merkeordningene, og til informasjon til forbrukermarkedet om norske matspesialiteter.

Salgsmålinger for lokalmat

Departementet legger til grunn at Norsk Mat fortsetter salgsmålingene av lokalmat selv om det definerte målet om omsetning tilsvarende 10 mrd. kroner i verdi av lokalmat gjennom alle salgskanaler, er nådd. Salgsmålingene er viktig for å følge med på utviklingen og se virkningene av virkemidler og annen innsats på området. Norsk Mat bes derfor videreføre og

videreutvikle systemene for målinger av salg av lokalmat både i dagligvarehandelen og i storhusholdningsmarkedet.

Lokalmat.no

Databasen har utviklet seg til å bli en viktig kanal for kjøpere og selgere av lokalmat. I tråd med signalene fra styringsgruppa for databasen, skal Norsk Mat utvikle og konsolidere databasen som et godt og fremtidsrettet verktøy for økt salg av kvalitetssikret lokalmat. Det må legges spesiell vekt på revisjoner, både egenrevisjoner og eksterne. Det vil også være viktig å øke oppslutningen om databasen både fra produsenter og innkjøpere. Eventuell videreutvikling av basen og bruken av den skal forankres i den partssammensatte styringsgruppa for databasen.

Prosjektet "Markedstjenester til lokalmatprodusenter"

Gjennom prosjektet skal Norsk Mat tilby bedriftsbesøk og kurs innen markedsadgang og generelt markedsarbeid for lokalmatprodusenter. Det er viktig å fortsatt sikre god koordinering, med de øvrige kompetansetiltakene på matområdet som tilbys av blant andre Innovasjon Norge og de regionale kompetansenettverkene.

Inn på tunet

Norsk Mat forvalter og har ansvar for godkjennings- og merkeordningen for Inn på tunet (IPT). Det inkluderer oppdatering og vedlikehold av tilbyderregisteret over godkjente bedrifter og nasjonal nettside, og konkrete oppgaver knyttet til utvikling av veiledende materiell. Norsk Mat bes, i samarbeid med faggruppen for IPT, å tilrettelegge for best mulig synliggjøring av IPT i ulike kommunikasjonskanaler og vurdere behovet for kompetansetilbud i tilknytning til IPT-standard og bestillerkompetanse hos kjøperne.

For 2021 er det planlagt ny- og regodkjenninger av Inn på tunet-tilbud. Det er også behov for videreutvikling av standarder og utarbeide ny kommunikasjonsplan. Veiledende materiell for Inn på tunet innenfor psykisk helse og rusomsorg skal ferdigstilles i 2021. I forbindelse med gjennomføring av *Inn på tunet-løftet 2* (2020-2022) forventes Norsk Mat å bidra med kompetanse på sine ansvarsområder og å delta i referansegruppen for prosjektet.

Forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat

Norsk Mat har ansvar for forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat, og skal bidra i oppfølgingen av *Nasjonal strategi for økologisk jordbruk*. I strategien er Norsk Mat gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Norsk Mat har ansvar for å formidle faktabasert informasjon om økologisk mat gjennom en digital plattform, Økologisk.no. For å møte krav til faglig innhold på en slik plattform, er det opprettet et redaksjonsråd som ledes av Norsk Mat, der representanter fra relevante aktører innen forvaltning, kunnskapsutvikling og organisasjoner deltar. Norsk Mat skal løse oppgavene knyttet til forbrukerrettet informasjonsarbeid i dialog med Landbruksdirektoratet, som forvalter utviklingsmidlene for økologisk jordbruk.

Oppfølging av Grøntutvalgets rapport

Et rådgivende utvalg avleverte i 2020 rapporten «*Grøntsektoren mot 2035 – sammen for økt konkurransekraft, økt etterspørsel og mer norsk*». Utvalgets rapport ble fulgt opp i jordbruksoppgjøret, blant annet gjennom avsetning av midler til gjennomføring av ulike prosjekter (jf Prop. 118 S (2019-2020)). Norsk Mat deltok i utvalgsarbeidet, og bør ha en rolle også oppfølgingen, blant annet når det gjelder videre arbeid for å øke kunnskapen om og etterspørsel etter norsk frukt og grønt.

Utbetaling og regnskap

Landbruksdirektoratet vil overføre tilskuddsmidlene til stiftelsen Norsk Mat. Utbetaling av midler fra Landbruksdirektoratet vil skje etter anmodning fra stiftelsen seks ganger i året.

Utbetalingenes størrelse må avpasses de formålene som skal tilgodeses i den aktuelle tomånedersperioden. Det vil ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at stiftelsen kan plassere innskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det tildelte beløpet.

Det skal føres eget regnskap over bruken av tilskuddsmidlene. I regnskapet må forbruket av tildelte tilskuddsmidler på de ulike handlingsområdene fremstilles i tabellform.

Rapportering og dialog

Stiftelsen Norsk Mat skal sende en rapport om gjennomførte aktiviteter, oppnådde resultater og revidert regnskap for 2020 innen 1. april 2021. Stiftelsen skal sende en foreløpig rapport for 2021, samt forslag til budsjett og prioriteringer for 2022, til departementet innen 31. desember 2021.

I 2021 skal det avholdes to dialogmøter mellom departementet og stiftelsen Norsk Mat, der stiftelsen orienterer departementet om planlagte og gjennomførte aktiviteter på områdene som er omtalt i tilskuddsbrevet. På møtene drøftes også resultatmål som kan bidra til å dokumentere i hvilken grad målene for tilskuddet blir oppnådd.

Kontroll og tilbakebetaling

Ifølge det statlige Bevilgningsreglementet § 10 har Landbruks- og matdepartementet og Riksrevisjonen adgang til å kontrollere at midlene benyttes i tråd med forutsetningene. I henhold til Reglement for økonomistyring i staten kan staten kreve at tilskuddet blir tilbakebetalt dersom det ikke blir brukt i samsvar med de skriftlige forutsetningene. Vi gjør også oppmerksom på at stiftelsens innkjøp av varer og tjenester må antas å være omfattet av regelverk for offentlige anskaffelser, jf. forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften).

Med hilsen

Kristin Orlund (e.f.)
avdelingsdirektør

Grete Gausemel
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Innovasjon Norge